І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюза: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го ЧЕРВНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 6, 1962 No. 106. VOL. LXVIII.

УРЯД ЗДА ПЛЯНУЄ ЗМЕНШИТИ ПРИБУТКОВІ ПОДАТКИ В 1963 РОЦІ

ЦЕ МАЛО Б СТАТИСЯ ПРИ ЗАГАЛЬНІЙ ЗМІНІ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Ню Йорк. — Секретар скарбу Даґлес Діллон, промовляючи на прийнятті Товариства Фінансових Письменників в готелі Валдорф - Асторія, заявив 4-го червня, що уряд плянує зменшити прибуткові податки для всіх родів платників в найближчому році. Це мало б статися у зв'язку із загальною зміною податкової системи, яка збільшила б деякі інші роди податків, щоб заповнити ті втрати, які постали б внаслідок зменшення прибуткових податків. Діллон сказав, що він не має подрібного пляну, як мало б виглядати це зменшення податків, хоч деякі вістуни пишуть інакше, подаючи вже подробиці податкової реформи. Секретар скарбу твердив, що не знає ще, на скільки треба буде зменшити податки, і не має пляну, як треба буде надолужити ті втрати, які виникнуть внаслідок зменшення прибутків державної скарбниці. Діллон сказав, що він хотів говорити про збалянсування платничого недобору із закордоном, але після того „феномену", який стався був на біржі в Ню Йорку в дні 28-го травня ц. р. закинув цей плян. Уряд плянує внести до Конґресу проєкт реформи податкової системи ще восени цього року, поки Конґрес закінчить цю сесію, щоб на другий рік зараз на початку року можна було почати працю над податковою реформою. Того самого дня 4-го червня акції на біржі в Ню Йорку знов значно впали, і втрати виносили $11 більйонів за проданих 5.380,000 уділів. Тиждень тому втрати на біржі виносили $20.800,000,000 за проданих 9.350,000 уділів. І хоч впродовж минулого тижня ті втрати були покриті, бо ціни на акції зросли, то уряд почав поважно думати над тим, щоб зменшенням податків здобути довір'я до фінансової політики уряду. Декто з демократичних членів Конґресу пропонує зменшити прибуткові податки вже цього року, але Діллон відкидає таку пропозицію, бо це була б „раптова і, мабуть, зле переведена акція". Діллон відповідав після промови на окремі запити і сказав, що належить до „мітолоґії" твердження про те, що дефіцитовий бюджет мусить бути інфляційним. Такий бюджет був би інфляційним тільки тоді, коли б одночасно був попит на товари, і люди купували б все, щоб позбутися доляра. Цього тепер немає, і тому дефіцитовий бюджет не є інфляційний. Діллон не сказав, який буде бюджет в 1963 році, але деякі економісти передбачають, що він буде також дефіцитовим. На думку Діллона знижка цін на акції постала тому, що власники інвестицій весь час думали про те, що мусить бути інфляція і тому купували акції, збільшивши на них ціни. Діллон вірить, що економіка ЗДА таки буде зростати в цьому році і вона дійде до передбаченої висоти, осягнувши крайову продукцію, що становитиме дуже близько до передбаченої в січні суми $570 більйонів. Діллон закликав Конґрес, щоб ухвалив ті всі проєкти, які уряд предложив для поборювання економічної рецесії і для зменшення числа безробітних.

В місті Рузвелті, Н. Дж., відкрито пам'ятник Ф. Д. Рузвелтові

Рузвелт, Н. Дж. — В дні 2-го червня відкрито пам'ятник покійному президентові Френклінові Делано Рузвелтові, який стоїть в парку імени Ф. Д. Рузвелта, де знаходиться і амфітеатр, що може помістити 500 осіб. В цій урочистості взяли участь 2,000 осіб, між ними були і 900 осіб із міста Рузвелт, яке в 1945 році змінило свою назву Джерзі Говмстедс на Рузвелт. В 1946-му р. почали збирати фонди на цей пам'ятник, але пізніше припинили збірки, аж в останніх роках її докінчили і збудували пам'ятник своєму патронові. На відкритті промовляла вдова по покійному пані Ф. Д. Рузвелт, яка закликала американський нарід до тієї сміливости і самодовір'я, яке виявляв покійний Ф. Д. Рузвелт 30 років тому. Пані Ф. Д. Рузвелт сказала: „Ми повинні поминати в покійному те, що він старався про народ, і те, що він мав відвагу робити експерименти".

Коннеллі виграв у демократичних правиборах в Тексасі

Даллас, Тексас. — Колишній секретар фльоти в уряді президента Кеннеді Джан Б. Коннеллі виграв в демократичних правиборах в Тексасі і буде кандидувати на пост губернатора в цьогорічних виборах у листопаді. Він переміг свого демократичного противника лібералa Дона Ярборо, діставши 564,652 голоси, а Ярборо дістав 538,578 голосів. Але в політичних колах передбачають завзяту боротьбу між Коннеллі і республіканським кандидатом на губернатора, яким буде Джек Кокс, і якого вважають за сильного противника Коннеллі. Коннеллі знає це і він вже тепер звернувся до ліберальних демократів, які підтримували Ярборо, щоб об'єдналися разом із іншими демократами та щоб причинилися до демократичної перемоги в листопаді ц. р. Ліберали - демократи були проти Коннеллі, якого підтримує віце - президент Линдон Б. Джансон, і якого підтримав був і президент Кеннеді. Якщо демократи підуть одним фронтом, то перемога Коннеллі є запевнена.

В АМЕРИЦІ

● **Пресовий секретар** Білого Дому П'єр Селінджер повідомив стенографа президента Кеннеді Джека Романа, який працював при чотирьох президентах, починаючи від Ф. Д. Рузвелта в 1941 році, що його праця скінчилася з днем 1-го червня, і що Білий Дім допоможе знайти йому іншу працю. Його місце займуть працівники Звітової компанії Алдерсона. Ця компанія вже й досі неофіційно записувала пресові конференції Президента і продавала їх часописам. Стенограф Романа не міг давати собі ради, бо президент Кеннеді і його пресовий секретар дуже багато говорять, що стенограф мусить записувати. Романа записував 240 слів на мінуту.

● **30-членний Комітет** Американських Ветеранів ухвалив резолюцію, в якій домагається, щоб президент Кеннеді видав нову Еманципаційну Проклямацію в дні 1-го січня 1963-го року, в 100-річчя славної Проклямації президента Лінкольна з 1-го січня 1863-го року.

● **Крайова** Космічна Адміністрація повідомила, що 1-го червня перестала діяти 458-фунтова Солярна Обсерваторія, яка 77 днів кружляла довкола Землі і впродовж майже однієї тисячі годин надавала інформації про сонячну радіацію Гамма і про ультрафіолетові промені — Х, які можна обсервувати в космічних просторах понад атмосферичною поволокою.

МекНамара заперечує плян об'єднати армію, фльоту і летунство

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара, зізнаючи в Палатній Підкомісії Збройних Сил, заявив, що він не має плянів перевести повну централізацію всіх родів збройних сил та об'єднати разом в одну збройну одиницю армію, фльоту і летунство. Він сказав, що немає потреби турбуватися цією справою, бо навіть якби секретар оборони і хотів щось подібне зробити, то на це він мусів би мати згоду Конґресу. Голова Підкомісії конґресмен - демократ із Джорджії Карл Вінсон просив про слідство, щоб встановити, чи департамент оборони не перебирає на себе ті всі функції, які повинні б виконувати окремі секретарі летунства, армії і фльоти. Республіканський член підкомісії конґресмен Вілям Р. Бейтс із Массачусетс казав, що департамент оборони централізує в себе різні уряди й агенції і тим способом може заіснувати такий стан, що секретар оборони може об'єднати всі роди збройних сил без дозволу Конґресу. Підкомісія веде дебати над тими п'ятьма оборонними агенціями, які зорганізовано в 1947-му році. Ці агенції, — це Оборонна Комунікаційна, Оборонна Атомового Постачання, Крайової Безпеки, Оборонного Постачання і Оборонна Розвідча Агенція. МекНамара заявив, що ці агенції зорганізовано на те, щоб справніше відбувалася праця, яка причиняться і до ощадностей в департаменті оборони.

Ґолдвотер сподівається, що його найменують на президентського кандидата

Вашингтон. — Політичний співробітник агенції Ассошіейтед Пресс Джак Белл надрукував книжку під заголовком: „Містер консерватист — Беррі Ґолдвотер", в якій представляє республіканського сенатора з Арізони як такого, що вірить в те, що його Крайова Республіканська Конвенція найменує в 1964-му році на кандидата на президента. На всякий випадок сенатор Ґолдвотер вірить в те, що консервативне крило республіканців, яке він очолює, творитиме політичну рівновагу на конвенції в 1964-му році. Сенатор Ґолдвотер сказав в цій справі таке: „Я розсудливо певний в тому, що республіканський президентський кандидат в 1964-му році мусітиме пристосуватися до програми консерватистів". Ґолдвотер старатиметься про номінацію лише тоді, коли республіканці матимуть вигляди здобути перемогу в найближчих президентських виборах. Публікація цієї книжки, — це перший знак того, що сенатор Ґолдвотер серйозно думає про президентську кандидатуру.

Саскачеванський прем'єр вводить обов'язкову медичну опіку

Ріджайна, Саскачеван. — Прем'єр провінції Саскачеван В. С. Ллойд заявив 1.000 делеґатів, які прибули з усіх частин провінції з 46.000 петицій в справі примусової медичної опіки, що він введе примусову медичну опіку для всіх „із згодою або і проти згоди лікарів" вже з днем 1-го липня ц. р. Делеґати просили відкласти обов'язкову медичну опіку аж до того часу, коли прийде до співпраці з лікарями. Лікарі погрожували, що вони масово виїдуть із провінції Саскачевану, коли буде діяти закон про примусову опіку. Проти лікарів були окремі виступи невідповідальних одиниць, які різали опони на лікарських автах або обкидали камінням авта лікарів. Прем'єр Ллойд відчитав делеґатам заяву про те, що ним очолюваний провінційний уряд плянує найменувати потрібне число лікарів добровольців, які обслуговували б населення після 1-го липня. Справами здоров'я і шкільництвом займаються в Канаді провінційні уряди.

В УВАН відбудуться наради істориків і дослідників суспільних наук

Ню Йорк. — На 9-те червня ц.р. УВАН у ЗДА скликає за запрошеннями до Ню Йорку „Конференцію українських істориків і дослідників суспільних наук". Конференція триватиме цілий день, вислухає й обговорить п'ять доповідей та передискутує ряд організаційних справ, а ввечері, на форумі Пленарної наукової конференції УВАН, заслухає доповідь голови Історичної Секції УВАН проф. О. Оглоблина на тему „Досягнення і стан української історичної науки на еміґрації від 1945 року". Конференцію організувала з доручення Академії ініціятивна група молодих істориків, суспільно - політичних науковців та економістів під проводом д-ра І. Лисяка-Рудницького. Конференція має на меті зробити підсумок сучасного стану українських історичних наук та споріднених дисциплін як на Україні так і за кордоном, обмінятися міжгалузевими інформаціями та намітити дальші можливості й цілі науково-дослідної праці українських істориків і суспільствознавців у ЗДА. На конференції намічені такі доповіді: О. Домбровський — „Рання історія України в насвітленні совєтської історичної науки"; В. Голубничий — „Стан дослідів на д економічною історією є історією економічної думки в УССР"; В. Маркусь — „Праці з найновішої історії України й галузі політичних наук в УССР та на еміґрації"; К. Варварів — „Українська проблема у працях американських дослідників найновішої історії і політичних наук"; Я. Пеленський — „Розвиток української історичної науки в СССР від 20-го з'їзду Комуністичної партії". В організаційній частині нарад конференції І. Лисяк-Рудницький зреферує справу започаткування видання серії наукових збірників українською мовою, які могли б з часом перетворитися на періодичний журнал вільної української історіографії та споріднених галузей українознавства. Доповідь проф. О. Оглоблина, яка дасть аналізу й підведе підсумки української еміґраційної історіографії, завершить праці конференції. Ініціятивна група для скликання цієї конференції вела підготовні роботи від листопада минулого року, відбуваючи свої засідання в Ню Йорку. До неї належали пп. Я. Білінський, Л. Винар, В. Голубничий, Т. Гунчак, О. Даяко, О. Домбровський, О. Федишин, М. Лабунька, В. Маркусь, В. Омельченко, Я. Пеленський, І. Лисяк-Рудницький, С. Слюзар і Л. Соневицький. На конференцію мають прибути учасники з різних міст ЗДА. Після робочої частини конференції передбачається товариська вечірка.

Українська хроніка

● **Підсумки виступу Ансамблю Київських Танцюристів"** будуть предметом дискусійного вечора в Клюбі Круглого Стола в п'ятницю 8 червня ц. р., о год. 7 веч., в Українському Інституті Америки. Доповідач: дир. Йосип Гірняк. Вступ для членів і запрошених гостей.

● **Ресіталь молодої піяністки Марії Цісик**, студентки Джуліярду, відбудеться в рамцях щотижневих вечорів Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку в приміщенні Клюбу в п'ятницю дня 8 червня ц. р., о год. 8-ій веч. У програмі: твори Моцарта, Брамса, Якименка, Барвінського, Шопена, Скрябіна, Дебюссі, Доганя.

НА МІСЦІ ЖАХЛИВОЇ КАТАСТРОФИ

Посадник міста Атланта в Джорджії Айвен Аллен, юн., над рештками французького джетового літака 707, в катастрофі якого біля Парижу згинуло 130 осіб, в тому числі 90 його приятелів і знайомих, які верталися з мистецької подорожі по різних країнах Европи.

Аденауер заперечує, наче б він готовився зрікатись

Бонн. — 86-літній західньо-німецький канцлер д-р Конрад Аденауер заперечив, наче б він мав замір в цьому чи найближчому році зрікатися свого становища в уряді та відходити в приватне життя. Аденауер виголосив з великим темпераментом одногодинну промову в Дортмунді, західньо - німецькому центрі сталево - вугільного басейну, присвятивши її однаково внутрішньо - німецьким, як закордонним проблемам. Аденауер признав, що він обіцяв відійти з уряду перед найближчими виборами в 1956-му році, але заперечив, наче б він зобов'язався зробити це в якомусь означеному часі. Покищо він зробив на своїх численних слухачах враження мужчини в повноті своїх фізичних і духових сил. Аденауер заявив, що в найбільшому інтересі Европи є, щоб Америка залишилась лідером вільного світу, але водночас в інтересі і Европи і Америки лежить те, щоб Европа була якнайсильніша. Він заперечив, наче б німецька політика у відношенні до Франції спиралась на персональній приязні його, Аденауера, і французького президента де Ґоля: приязнь цих двох країн необхідна для єдности і сили цілої Европи. Аденауер висловив сумнів, чи буде нова війна та чи та війна буде вестися атомовою зброєю. Свій сумнів він пояснював фактом, що Хрущов здає собі справу, що атомова війна була б руїною для всіх воюючих. Найбільшу актуальну загрозу для вільного світу Аденауер бачить у фальшивому переконанні Хрущова, наче б Захід був всередині розсварений і тому не варта з ним поважно рахуватись.

Західня Европа стосує перші господарські репресії проти Америки

Брюссель. — Шість членських держав Спільного Господарського Ринку проголосили підвищення імпортових мит на низку хемічних, штучних текстильних матеріялів, фарб і т. п. артикулів та виробів. Важність тих підвищених мит обов'язуватиме від 17 липня ц. р., себто від того дня, коли в Америці зобов'язуватимуть підвищені імпортові мита на килими і скло, спроваджувані з Західньої Европи і Японії. Коли през. Кеннеді, під натиском американських фабрикантів килимів і скляних виробів, підвищив імпортові мита на ці вироби, то Бельгія і Японія негайно запротестували. Бельгія і Японія негайно запротестували. Бельгія зголосила формальну скаргу до Ради Спільного Господарського Ринку, звернувши увагу, що штучний митний бар'єр, здвигнений підвищеними митами в ЗДА спричинить втрату праці для 3.000 бельгійських робітників в килимарському промислі та 8.000 робітників у скляному промислі. Рада Спільного Господарського Ринку заповіла відразу відплатні заходи проти ЗДА, але в цій справі мали бути поведені переговори, в надії, що ЗДА дасть рекомпенсанту у зниженні мит на інші західньо - европейські продукти. Коли це до цього часу не сталося, проголошено згадану підвишку імпортових мит на хемічні й інші американські вироби. Кажуть, що тепер ЗДА вивозить до шістьох західньо - европейських країн Спільного Господарського Ринку згаданих продуктів на 27 мільйонів долярів річно. Цей експорт тепер майже зовсім припиниться.

У Відні згинув від отрути угорський втікач, офіцер секретної поліції

Відень. — Столиця Австрії перебуває під знаком двох сенсаційних афер — таємничої смерти офіцера угорської комуністичної поліції Белі Лапусніка, що втік до Австрії з початком травня ц.р. з важливими документами і даними про діяльність комуністичних шпигунів і аґентів на терені Австрії, і таємничого зникнення ще одного угорця, підприємця і журналіста Абріяні, який часто подорожував між Будапештом і Віднем і востаннє — як показують сліди — був схоплений у своєму віденському мешканні і зник без сліду. Втеча Белі Лапусніка, 24-літнього другого лейтенанта угорської секретної поліції проходила в незвичайних обставинах. Дня 10 травня ц.р. він прибув на угорсько-австрійську границю на випозиченому мотоциклі і, виказуючись спеціяльним наказом секретної поліції з дорученням стежити за рухом втікачів, в одному моменті витягнув пістолю й, обстрілявши прикордонників, перескочив граничну рогатку і під кулями прикордонної сторожі перебіг до австрійського граничного пункту. Віддавшися в руки австрійської поліції, Лапуснік передав їй цілу пачку секретних документів і перебував до останнього часу під поліційною охороною. Вночі з 3-ого на 4 червня його знайдено мертвим і встановлено, що він згинув від отрути. Обставини смерти Лапусніка не вияснено. Так же само залишилася нерозкритою афера із насильним пірванням журналіста Абріяні.

ФРАНЦІЯ ЗАПОВІДАЄ ЗМІНИ В СТРУКТУРІ ЕВРОПИ

Париж. — Французький прем'єр Жорж Помпіду заповів, що внедовзі треба буде перевести зміни щодо зобов'язань окремих членів Північно-атлянтійського пакту (НАТО) з уваги на „зміну балянсу сил між ЗДА й Европою". Жорж Помпіду промовляв на конференції парляментаристів із сімох західньо - европейських країн так званої Західньо-европейської Унії. Членами її є Британія, Франція, Італія, Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. Засновано її спершу в 1948 році, але ще без Італії і Західньої Німеччини, а опісля доповнено Західньою Німеччиною, допустивши її в 1954 році до НАТО. Промова Жоржа Помпіду стосувалась великих змін в структурі Европи, які прийдуть тоді, коли будуть проведені в життя об'єднюючі реформи, передбачені для шістьох західньо - европейських держав Европейської Економічної Спільноти чи пак Спільного Господарського Ринку. Якщо успіхом увінчаються теперішні переговори про приступлення до того економічного бльоку також Британії, Західньо - европейська Унія перестане бути політичною фікцією, якою була насправді до цього часу, створена тільки формально в часі переговорів про включення Західньої Німеччини в військово-політичну систему західнього світу. Конференція парляментаристів Західньо-европейської Унії не має права вирішувати проблем, а тільки подавати свої рекомендації Раді Унії, яка насправді складається з тих самих міністрів закордонних справ, які становлять Раду НАТО та які тепер переговорюють з Британією про її приступлення до Спільного Господарського Ринку. Французький прем'єр заперечив рішуче, наче б між НАТО і західньо-европейським бльоком Спільного Господарського Ринку могло прийти до суперництва. Він підкреслив тільки, що Західня Европа швидко набере такої військово-політичної і економічної сили, що вона становитиме рівнорядний чинник поруч із Америкою в спільному Союзі НАТО, а не буде грати тієї підрядної ролі, яку ніби грала до цього часу. Щоб та його промова не подабала на виступ проти Америки, то Жорж Помпіду прославляв Америку за її зусилля у збільшенні своєї збройної сили у зв'язку з Берлінською кризою та ствердив, що коли б не підсилення американських збройних сил на европейському континенті, то Берлінська проблема не була б проминула до цього часу так спокійно. Теперішня парляментарна конференція сімох країн Західньо-европейської Унії вислухає звідомлення про збройний стан всіх членів Унії, про розвиток Спільного Господарського Ринку і його політичну єдність та про стан переговорів з Британією.

У таборі терористів в Альжирі розкол — Папа закликає до згоди

Альжир. — В Альжирі діють тепер дві підпільні радіостанції, які проголошують взаємно суперечні заклики, — одна — мабуть — з Альжиру й друга з Орану. Яскрава суперечність виявилася у зв'язку з проголошеним терористами „перемир'ям": оранська підпільна радіостація різко виступила проти всяких контактів Таємної Військової Організації з альжирсько - арабськими націоналістами, назвавши ці контакти та проголошене перемир'я вислідом „маневрів політиканів". Оранська радіостація впевнює, що дійсне керівництво Таємної Військової Організації перебуває в Орані, а не в місті Альжирі. Появилась поголоска, наче б переговори збоку терористів вів з арабськими націоналістами колишній французький міністер і колишній деголліст Жан Жак Сустель. Арабські націоналісти твердять, що в таборі Таємної Військової Організації є поважний розкол, який насправді назрів у ході зросту загальних настроїв проти вбивників і терористів. Таємна Військова Організація зазнала нового поважного морального удару — збоку Папи Івана XXIII, який в минулу неділю виголосив до паломників у соборі св. Петра у Римі велику промову, з закликом до замирення у північній Африці. Папа кількакратно підкреслював заповідь Божу „Не вбивай!" і таврував терор, ширений екстремістами в Альжирі.

Соціял-демократи відкидають одностороннє роззброєння, як загрозу для світу

Осльо. — В минулу неділю 3-го червня закінчився в столиці Норвегії з'їзд соціял - демократів з 21-ої країни проголошенням великої декларації однаково ідеологічного, як і реально - політичного характеру. Заявившись за „світовим урядом", як своєю остаточною ціллю, соціял - демократи наводили проте загрозу збоку комунізму та відкинули тезу про одностороннє роззброєння, підтримувану пацифістами. У своїй декларації соціял - демократичні партії заявляють, що держави мають право й обов'язок зброїтися задля оборони своєї суверенности і свободи проти загрози аґресивного імперіялізму. Декларуючи тривкий мир, як головну актуальну ціль своїх заходів, з'їзд соціялістичних партій підтримав Об'єднані Нації та закликав до скріплювання їх авторитету, а не підрізування.

У СВІТІ

● **Екзекуція над Адольфом Айхманом** не викликала у широкому світі великого враження. Західньо - німецька преса назагал схвалює поведення ізраїльського суду й президента, що відкинув внесок на помилування Айхмана. Західньо-німецький уряд стоїть далі на тому становищі, що це була внутрішня справа Ізраїлю. Дружина Айхмана ніколи не зверталась до західньо - німецького уряду, щоб той інтервеніював в користь Айхмана.

● **19 міністрів закордонних справ** новосталих африканських держав нараджувались в минулому тижні в столиці Ніґерії Ляґосі над тісною співпрацею в ділянках закордонної політики, здоров'я, виховання, комунікації і економіки. Це так звані держави бльоку Манровії — від минулорічної конференції, що відбулась в столиці Ліберії Манровії. Всі ці країни — прихильно наставлені у відношенні до Заходу і його культури та насторожені супроти Москви. В протилежності до них існує так званий бльок Казаблянської групи: Об'єднана Арабська Республіка, Гана, Ґвінея, Малі і Марокко, що більше або менше „співіснують" з Москвою і Пейпінґом.

● **В Альжирі** зменшилась активність французьких терористів з уваги на плітки про контакти їхніх лідерів з тамошніми автохтонними арабами задля замирення. Очевидно, таке замирення залишило б за арабами Альжир, але врятувало б „обличчя" терористам, що ніби вони причинились до поправи долі французів на майбутнє. Речник французького уряду заявив, що не може бути мови про зміну тексту офіційної французько - арабської угоди з 18 березня ц.р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1180 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

В обличчі краху

П'ять років тому, в 1957-му році, за два роки перед проголошенням „грандіозної" семирічки, Хрущов запевняв цілий світ, що в 1960-му році СССР дожене ЗДА у продукції м'яса і масла на душу населення. Минув 1960-ий рік, пішов за ним і 1961-ий, і в 1962-му році Совєтський Союз далеко перегнав З'єдинені Держави Америки, але не в продукції м'яса і молока, а — в цінах на ці продукти. Згідно з рішенням Центрального Комітету КПСС і ради міністрів СССР з 1-го червня цього року підвищено без ніякого попередження, починаючи від того ж таки 1-го червня, роздрібні ціни на м'ясо і м'ясні продукти в середньому на 35% і на тваринне масло в середньому на 25%. У вислідї цієї підвишки совєтські люди, що заробляють пересічно в чотири рази менше, як робітники у ЗДА, мусітимуть платити за м'ясо і масло ціни в чотири рази вищі, як їх платять покупці у ЗДА.

Проголошено це рішення Кремлю в спеціяльному зверненні, адресованому „до всіх робітників і робітниць, колгоспників і колгоспниць, робітників і робітниць державних господарств, совєтської інтелігенції і всього совєтського народу". Звернення це вирізняється поміж усіми відомими досі такого роду совєтськими урядовими і партійними енунціяціями своїм капітуляційним тоном. Свідомі непопулярности здійснюваної ними підвишки цін на найважливіші продукти щоденного харчування і обурення, що їх цей крок викличе, кремлівські самодержці на чолі з з Хрущовим намагаються переконати людність поневолених ними країн в неминучості цієї підвишки і виправдуються тим, що ця підвишка зумовлена „бурхливим ростом", що вона вийде на добро, що вона тільки тимчасова і т. д. Запобігаючи перед населенням і висловлюючи сподівання, що „совєтські люди правильно зрозуміють проблеми, порушені у зверненні". Хрущов і його соратники не вагаються навіть признаватися до помилок у економічній політиці.

Б'ючись у груди, кремлівські самодержці розкривають водночас окрасць завіси над пропастю краху, що на неї завели вони поневолені ними народи по 40 роках „будування комунізму". Так, читачі і слухачі їхнього звернення дізналися, що колгоспи і державні господарства були вимушені віддавати державі всю продукцію нижче її коштів, а з другого боку держава платила колгоспам за м'ясо і масло ціни вищі від роздрібних цін, у вислідї чого вона мала мільйони рублів втрати.

Як виходить із звернення, головною ціллю встановленої підвишки на м'ясо і масло мало б бути збільшення матеріяльної заінтересованости робітників колгоспів і радгоспів у розвитку тваринницької продукції. Але ж справжня ціль підвишки в чому іншому. Совєтський уряд хоче видушеними з населення капіталами покрити не тільки втрати в торгівлі продуктами тваринництва, але й водночас здобути фонди на покриття збільшеного на 45% військового бюджету, значить, на дальше озброювання, зокрема в ділянці продукції нуклеарних бомб і ракет.

Проголошене водночас зниження цін на цукор — всього на яких 5% в середньому і на деякі тканини на 20% ситуації населення не поліпшить і настроїв незадоволення й обурення не усуне. Свідомий цього Хрущов із своїм „колективним керівництвом" приготовляє на всякий випадок засоби іншого характеру, випробувані вже його попередником Сталіним: адміністраційні заходи, репресії, примусові роботи в концтаборах. Таку альтернативу поставив перед очі населення Хрущов, з'ясовуючи в неділю 3-го червня ц. р. у своїй промові до комсомольців причини й цілі встановленої підвишки і попереджуючи населення, що хто не пристосується до вимог партії й уряду, той буде „приведений до порядку". Ці слова не залишають ніякого сумніву щодо їх інтенції, але ні причин, ні наслідків наявного в СССР краху колгоспної системи вони не усунуть.

Вразливість на критику

Наприкінці минулого тижня американська політична верхівка і преса схвилювалися маленькою, але досить характеристичною справою: з доручення президента Кеннеді, чи за його згодою на рекомендацію когось із його близьких дорадників, виповіджено передплату 17-ох примірників щоденника „Ню Йорк Геральд Трибюн", що їх діставав Білий Дім. Хоч пресовий секретар Президента П'єр Салінґер запевняв, що „ми не маємо суперечки з „Ню Йорк Геральд Трибюном", що зроблено це „задля урізнороднення" преси, яку дістає Білий Дім, і по цій лінії передплачено на місце нюйоркського щоденника „Сант Луїс Пост Діспеч", і що — зрештою — „щораз менше людей читали" той щоденник, — нема сумніву, що всі ці аргументи були доароблені „пост фактум", задля прикриття дійсної причини: невдоволення Президента із змісту і тону критики того нюйоркського щоденника. „Ню Йорк Геральд Трибюн", що його головним редактором і видавцем є колишній амбасадор ЗДА у Британії за Д. Д. Айзенгавера, Дж. Г. Вітні, — один із республіканських часописів, який особливо детально й гостро реферує справу, зв'язану з голосним скандалом обманника - мультимільйонера з Тексасу, Біллі Сол Естеса. Керівні чинники будімто обурилися, що „Ню Йорк Геральд Трибюн" неоднаково поставився до скандалу з Біллі Естесом і до іншого скандалу з копальнями міді, що нібн компромітував попередню республіканську адміністрацію. Редакція „Ню Йорк Геральд Трибюн" твердить, що цей закид не відповідає дійсності.

Шум, який зчинився з цього приводу, не стосується до того, чи часопис, який має за собою 122 роки історії і друкується щоденним накладом кругло 400.000 примірників, збуватиме 17 примірників більше чи менше, хоч би ті примірники йшли до рук найвищого урядовця в державі і його найближчих дорадників. Справа не в читанні того чи іншого часопису, бож ясно, що Президент не всилі щоденно перечитувати всієї преси, яка нараховує сотні назв. Річ тільки в тому, щоб керівні державні чинники, включно з самим Президентом, не були надто вразливі на критику вільної преси, і щоб, з другого боку, вільна преса трималась у цій своїй критиці таких меж ділової об'єктивности і пристойности тону, щоб та критика була дійсно конструктивною. У даному випадку хтось у Білому Домі, що наказав провести таку демонстрацію проти „Ню Йорк Геральд Трибюн", зробив тактичну помилку. Хоч названий вгорі пресовий секретар П'єр Салінґер запевняв, що не йде про критику, бож Білий Дім — казав він — передплачує „Шикаго Трибюн", відомий із свого опозиційного супроти теперішньої Адміністрації становища, — вся американська преса сприйняла це таки як демонстрацію внаслідок кампанії нюйоркського щоденника в справі Біллі Сол Естеса. Це була тактична помилка, яку негайно використала республіканська опозиція. Колишній республіканський сенатор із Ню Джерзі, Веслі Ленс, негайно з власної кишені передплатив „Ню Йорк Геральд Трибюн" для Білого Дому, а конгресмен Боб Вілсон, голова Республіканського Конгресового Комітету, з гнівом заявив, що „коли Президент не хоче прислухуватись ні до кого, як тільки до тих, що виявляють сліпу відданість, то він може робити багато сліпих рішень, які не відповідатимуть ані вільній думці, ані найкращим інтересам країни".

Президент Дж. Ф. Кеннеді користується великою популярністю в Америці і має назагал дуже добру пресу — для себе і членів своєї родини. Тим паче незрозуміла його вразливість на критику. Розмірно молодого віку — він уже досвідчений парляментарист, політик та державний муж і, без сумніву, розуміє вагу, потребу й необхідність здорової, хай і гострої та неприємної, критики, без якої неможливе правильне керівництво ні в якій великій організації, установі чи — державі.

ТАЄМНИЦІ ЖИТТЯ В КОСМОСІ

Успішні лети астронавтів довкола Землі та підготова до подорожі на Місяць, а згодом і інші плянети сонячної системи, посилюють цікавість людей: чи існує органічне життя поза земною кулею?

Думка про те, щоб дістатися до зірок, віддалених на таку відстань, що її людина навіть не може собі уявити, тепер не є вже такою фантастичною, якою вона була хоч би десять років тому.

Світової слави науковець, 81-річний д-р Теодор Карман, який є головою дорадчої Комісії в справах астронавтики при НАТО з осідком у Парижі, заявив, що, можливо, через 50 років людина здібна буде вирушити в подорож до найближчої нерухомої зірки, віддаленої від Землі на — 25.500,000,000,000 миль.

Д-р Карман твердить, що дослідження космічних просторів допоможе людині краще зрозуміти всесвіт - універс, і сподівається, що це дослідження дасть відповідь на такі досі не розв'язані питання:

1) Чи правдивою є теорія гравітації Альберта Айнштайна, чи Ісаака Нютона?

2) Чи всесвіт дійсно перебуває в постійному процесі творення, чи він має вже закінчену будову?

3) Чи всесвіт є скінченний чи нескінченний, безконечний?

4) Чи так звані закони природи є незмінні, чи вони змінюються?

Та поки людина дістанеться на інші плянети, науковці стараються вже тепер розв'язати проблему існування органічної матерії в Космосі.

Тут треба зазначити, що Церква не заперечує можливостей існування живих істот поза нашою Землею, бо ніхто не знає, чи Всемогучий Бог не створив їх і на інших небесних тілах. Два професори хемії католицького Фордгемського Університету в Ню Йорку, д-р Бартоломію Наґі і д-р Даглес Дж. Геннессі, досліджуючи метеорит, який ще в 1864-му році впав у Франції, викрили на ньому сліди органічного життя. Цей метеорит впав на Землю з космічних просторів, отже це є певним доказом, що в Космосі існує органічне життя.

В тому метеориті знайдено хемічний складник, споріднений з холестеролом, який мас бути кінцевим продуктом, що витворився в рослині або тварині, або навіть є скам'янілим одноклітинним організмом.

Також і інші дослідники потвердили присутність одноклітинних організмів в тому метеориті, і на цій основі стверджують існування органічного життя поза Землею.

Проте, два науковці з Шикаґівського університету, д-р Френк В. Фріч і д-р Едвард Андерс, заявляють, що, імовірно, живі організми потрапили на той французький метеорит вже на Землі, що він був „заражений" тими одноклітинними істотами. Залишається таємницею знайдена недавно на тому метеориті шестибічна, колись жива істота, що має в діяметрі 20 мікронів. (Один мікрон — це одна тисячна частина міліметра).

Наука твердить, що такі метеорити, як згаданий вище, виникли 4.5 — 4.7 більйона років тому. Але з цього не виходить, що знайдені на ньому органічні елементи мають також довгий вік, — вони дісталися до нього далеко пізніше. Французький метеорит перебував під діянням радіяції в космічних просторах протягом „лише" кількох мільйонів років перед тим, поки впав на Землю.

Проблемою життя на плянетах інших сонячних систем займаються численні науковці, в першу чергу астрономи. Вони міркують так: у всесвіті є таке необчислимо велике число сонць із своїми власними плянетами, що напевно є з-поміж них плянети, на яких існують всі умови, потрібні для органічного життя.

Можливо, що науковці знайдуть органічне життя також і на Місяці, на який вони дістануться вже за кілька років. Подорож людини на Місяць коштуватиме щонайменше — $20 більйонів. Проте, якщо астронавти і знайдуть на нашому сателітові сліди органічного життя, песимісти твердитимуть, що це людина із Землі принесла їх з собою на Місяць.

Тому треба буде якнайстаранніше стерилізувати все те, що з Землі полетить на Місяць. Треба буде перевести найдокладніші досліди, щоб ствердити, чи Місяць має на собі щось живе.

Та як би там не було, людина кінець - кінцем розв'яже цю містерію життя поза Землею. Д-р Карман твердить, що за 50 років людина полетить до найближчої нерухомої зорі, віддаленої від нас на 5.5 трильйона миль, і подорож її триватиме лише 10 років.

Кардинал Вишинський таврує безбожництво комуністів в Польщі

Варшава. — Польський примас кардинал Стефан Вишинський проголосив Пастирського Листа з гострим натавруванням атеїзму та всього того, що підтримує безбожництво і сприяє йому, та із закликом до постів і молитов за привернення до віри і Церкви безбожників. Цього Пастирського Листа кардинал Вишинський і всі 62 польські архиєпископи й єпископи підписали ще 15-го травня ц. р., але проголосили його щойно в минулу неділю, 3-го червня ц. р. Комуністична державна верхівка, дізнавшись про зміст підписаного документу робила натиск, щоб його не оприлюднювати. Кардинал припинив оприлюднення Пастирського Листа на два тижні, але таки оприлюднив його, наказавши відчитання його в усіх польських церквах. Кардинал Вишинський заявив у тому Пастирському Листі, що він і все духовенство глибоко стурбовані заходами, що їх підтримує державна влада, які мають на цілі виховувати дітей і молодь у дусі ворожому проти „забобонів" та „середневічних практик", як комуністи називають релігію і церковні відправи. „Атеїзм є раком душі, а атеїсти є бідними, смертельно хворими людьми" — кажеться у тому зверненні польського єпископату. Комуністична влада відповіла негайними репресіями: питомці у польських духовних семінаріях, у Ряшеві і Кельцах, дістали призівні листки зголоситись до військової служби.

Валерій Остапенко

МІЖНАРОДНЄ РОЗЗБРОЄННЯ В СВІТЛІ ВОЄННОЇ ФІЛОСОФІЇ

(2)

2) Що таке війна?

Збройне змагання між окремими людьми або групами — це бій, між державами і націями це — війна. Всяка війна є злом. Це ненормальне, патологічне явище в житті людства, і тому всякої війни по можливості треба уникати. В лексиконі міжнародної політики появився новий популярний вираз „холодна війна". Чому — „холодна"? Чи не тому, що тепер кров проливається не в цілому світі, а лише в окремих його закутках?

У всякому випадку, воєнна філософія не визначає характеру війни „температурою" . . .

Воєнна філософія ділить всі війни на справедливі і несправедливі.

До справедливих воєн відносяться ті війни, які ведуться в інтересах власної держави і в інтересах вищих духових цінностей.

До несправедливих воєн відносяться війни загарбницькі, колоніяльні і т. зв. „збройні політичні авантюри", тобто збройне втручання у внутрішні справи іншої держави.

Коли ми кажемо, що війна це зло, то маємо на думці передусім фізичні, матеріяльні наслідки війни — така вже природа і психологія сучасної людини. Моральний, духовий елемент тут переважно забувається. А, між іншим, воєнна філософія, посилаючись на історію, каже, що часом ненормальний мир приносить людству куди більше шкоди, ніж, скажімо, одна війна. Мало того, деякі війни принесли людству навіть користь. Наприклад, воєнні походи римлян започаткували в завойованих відсталих країнах цивілізацію, християнство, засади державности. В епоху хрестових походів напівдикий Захід запозичив в арабів багато наукових відомостей. Воєнні походи Карла VII і Людовика XII сприяли французькому відродженню, яке пізніше зробило з Франції одну з найкультурніших держав Европи.

Фактично, єдиноправильним визначенням категорії війни є об'єднаний підхід воєнної філософії, бо суб'єктивно кожна держава, яка перша почала війну, вважатиме цю війну із свого боку справедливою. Гітлер, розпочинаючи другу світову війну, назвав її справедливою для німецького народу. Альянти не обмежилися звільненням завойованих німцями територій, а продовжували війну, вступивши на німецьку територію, і змусили німців до капітуляції не лише їхніх збройних сил, але й їхнього політичного та державного устрою.

В оцінці воєнної філософії друга світова війна була жорстоким проявом двох „реваншів". Першого — за Версальський договір, другого — за німецькі нелюдські методи ведення війни.

Взагалі вік справедливих воєн, воєн за вищі духові цінності, давно минув. Місце ідеалізованого християнського лицаря заступив індустріялізований і механізований кадократ, який за власними матеріяльними інтересами не бачить духових потреб цілого людства. Воєнні авантюри Гітлера і Сталіна — найліпші приклади такої кадократії.

Перспективи третьої світової війни лякають усіх. Не хочуть її звичайні люди, уникають її всякими силами політики, виступають проти неї й представники збройних сил. Але ці останні вважають, якщо третя світова війна і вибухне, це буде війна в обороні вищих духових цінностей — свободи, культури, релігії. Отже, та війна буде справедливою. Зрештою, все це залежатиме від політичного керівництва.

3) Війна і християнська мораль

Найбільшими противниками всяких воєн і взагалі всякої зброї представляють себе послідовники т. зв. „вчення непротивлення злу насильством", одним із основоположників якого був російський письменник Лев Толстой. Подібні „ідеї" проповідували і деякі релігійні секти: духобори, молокани та інші.

До сучасних „миролюбців" відносяться різні недавноповсталі організації або й окремі люди, які на кожному кроці підкреслюють свою відданість ідеї миру, так, нібито лише вони прагнуть того миру. Між іншим, до тих людей не випадково належать і совєтські „попутники".

Необ'єктивність або, простіш кажучи, фальшивість дій сучасних „миролюбців" полягає передусім в тому, що всю вину за сучасне міжнародне становище вони складають на західній світ, а того, що робиться на другій половині земної півкулі, вони не „помічають".

Вищезгадані „непротивленці злу" і подібні до них релігійні секти в основу своїх „учень" кладуть християнську мораль і дуже часто користаються прикладами із св. Євангелія, про чому Святи Письмо або не розуміють, або пояснюють по-своєму.

Найбільшим ідеологічним противником всяких „миролюбних" ідей (слово „миролюбних" я беру в знаки наведення не випадково) є воєнна філософія. І не тому, що зброя, армія, війна є її „хлібом", а тому, що в своїй емпіричній частині, в питаннях ірраціональних, духових воєнна філософія (може це видатися комусь дивним) також спирається на християнську мораль і розуміє св. Письмо так, як це повинно бути.

Розумні люди кажуть, що Євангеліє треба вміти читати і відповідно трактувати його зміст. Очевидно, що і воєнна філософія в дечому може помилятися. Взагалі це питання є настільки поважним, глибоким, що я, зі свого боку, не беруся його розбирати. Але на деяких окремих моментах, ідучи слідами воєнної філософії, зупинюся.

Шоста заповідь каже — „Не убий!"

На війні вояк убиває, і за це його ніхто не осуджує: ні Церква, ні державні закони, ні суспільна опінія. Навпаки, інколи ступінь героїзму визначають числом забитих ворогів.

Що це — відхід від віри? Занепад християнської моралі? Чи може це якраз є тим правильним зрозумінням Христового вчення?

Аджеж Христос, навчаючи любови до ближнього, дав зрозуміти Своїм учням, що багато крови буде ще пролито до здійснення Царства Божого. „Не думайте, що я прийшов принести мир на землю — не мир прийшов я принести, а меч . . ." (Мат. X. 34). Або: „Коли почуєте за війни — не жахайтеся, бо так мусять бути" (Мат. XXIV; Лука, XXI, 9).

Для тих людей, які неприхильно ставляться до військової служби в св. Євангелії є такий приклад: Коли до Іоанна Хрестителя прийшли вояки і запиталися, який їхній обов'язок — він ні в чому їх не докорив, а лише попросив „нікого не ображати і задовольнятися своєю платнею" (Лука, III, 14).

Сучасна військова етика і дисциплінарні статути також вимагають від вояків доброго відношення до цивільного населення, і платня, яку одержують вояки за свою службу, нижча від платні навіть некваліфікованого цивільного робітника.

Христос ніколи не закликав вояків кидати військову службу і „переробляти мечі на рала", а на запитання фарисеїв, чи треба платити податок, відповів: „Кесареве — Кесареві" Хіба ж служба в сучасній армії не є своєрідною платою податку державі?

Коли в деяких частинах світу починає діяти комуністична агресія, то наші „миролюбці" закликають уряд і суспільну опінію не звертати на це уваги, почекати, „не бавитися з вогнем", згадуючи при цьому, як правило, почуття гуманности і Христові слова: „Якщо тебе вдарили по щоці, підстав і другу, і якщо у тебе відберуть верхній одяг, віддай і сорочку" (Мат. V, 39; Лука VI, 20).

Як довго ви мусите працювати, щоб діставати пенсію?

Багато питань постає в кожного, хто починає думати про вихід на пенсію. Але, мабуть, найбільше цікавить всіх питання: „Скільки я мушу працювати, щоб діставати пенсію?" Точна відповідь на це питання залежить від віку особи, що має право на пенсію.

Для тих, хто народився в 1892 році чи раніше, закон вимагає всього 6 кварталів (1½ року) праці в системі Соціяльного Забезпечення. Ця праця могла бути виконана в будь-який час — навіть не обов'язково без перерви — в період між 1 січня 1937 року і днем, коли людина подає аплікацію про пенсію. Особи, народжені після 1892 року, мусять мати додатковий квартал за кожний рік свого віку після 1892 року. Наприклад, особа, що народилась у 1893 році, потребує мати сім кварталів. Ті, що народились у 1894 році, мусять мати 8 кварталів. Народжені в 1898 році мусять мати 12 кварталів (або три роки). Ті, що народились у 1910 році, мусять мати 24 квартали (або 6 років) і т. д.

Щоб діставати пенсію, особа може працювати десь по найму або навіть працювати на себе. В останньому випадку особа, що працює на себе, мусить платити податок соціяльного забезпечення (4.7% від перших 4,800 долярів, зароблених у 1962 році, 4,5% за 1960 і 1961 рр і 3,75% за 1959 рік).

Але уявімо собі, що особа, яка працює на себе, не заробила досить грошей, щоб платити прибутковий податок і виповнювати форму звороту сплаченого податку. Наприклад, одружена особа з двома дітьми до 18-літнього віку не платить федерального податку, якщо вона заробила менше, як 2,675 дол. на рік — або якщо ця особа має понад 65 років, менше, як 3,350 дол.

Проте — і в цьому полягає основна різниця — навіть у вищеописаних умовах особа, що працює на себе, мусить платити податок Соціяльного Забезпечення, якщо її прибуток становив 400 дол. або більше. Тільки платячи податок, така особа може забезпечити собі право на пенсію.

Отже, кожна особа, яка працює на себе і яка досі не платила податку або не виповнювала форм звороту податку протягом останніх 3-ох років, заробляючи в будь-який з тих років 400 дол. або більше, мусить якнайскоріше виповнити форми звороту податку, вдавшися для цього до податкового відділу, і сплатити свій податок соціяльного забезпечення. Можливо, що при цьому на таку особу буде наложено невелику кару, але дальших жадних кар не буде, бо особа прийде платити податок добровільно. Але найголовнішим, звичайно, в цьому буде те, що запровадження особового рекорду в Соціяльному Забезпеченні забезпечить їй регулярну пенсію до кінця життя.

Проте, в нормальних умовах рахунок Соціяльного Забезпечення може бути виправлений тільки за останніх три роки. Кожна особа, яка хоче знати, як багато з її заробітку зараховано на її особовий рахунок Соціяльного забезпечення, повинна написати до Адміністрації Соціяльного Забезпечення (Балтимор 35. Мериленд) і попросити дати ці інформації. Це рекомендується зробити всім працюючим особам, щоб перевірити свої рекорди.

Америк. Рада

АВТОР „ЛИСТА ДО МАМИ"

Автором „Листа до Мами", надрукованого в „Свободі" з 12-го травня ц. р. є п. О. Гайський, а не О. Гаєвський, як це помилково надруковано під „Листом".

Редакція

Омелян Твардовський

СЕЛО НАГУЄВИЧІ — ІВАНА ФРАНКА

(2)

Ці та інші наші предки вславилися в обороні селян проти різних ворогів та їхніх нападів. Навіть жінки Нагуєвич вславилися у давнину великим геройством і посвятою. Під час татарських нападів на село всі мешканці брали участь у його обороні. В одному з тих нападів, у якому татари спалили монастир, у його обороні взяли участь і жінки.

У великому двобої з напасниками особливо вславилась жінка з родини Гаврилик, убивши татарина, при якому опісля знайдено пограбовані скарби. Ці скарби наша героїня призначила на будову церкви. Її внучка, Марія Гаврилик, десь біля 1800 року, передала ці скарби для збудування на місці зруйнованого татарами монастиря нової церкви й дзвіниці. Ім'я героїні видніло на іконостасі, як фундаторки церкви.

За геройство й відвагу нагуєвичан австрійська влада надала громадській урядовій печатці знак меча, що залишався аж до московської навали й окупації Нагуєвич.

Населення

Населення Нагуєвич в основному завжди було українське. На 2 908 осіб, як уже згадано, не ціла сотня була жидівського й польського походження.

Мешканці Нагуєвич займалися здебільша хліборобством і ремісництвом. Було серед них багато й кваліфікованих робітників у копальнях ропи в Нагуєвичах і Бориславі.

Жидівські мешканці тримали в своїх руках торгівлю. Польські, переважно прислані з Польщі, були урядовцями й лісовими інженерами. Місцеві польські родини були цілковито зукраїнізовані (Войтусіки).

Мішаних подруж українсько-польських у Нагуєвичах було тільки троє.

Релігія

Як уже згадувано, в Нагуєвичах було дві дерев'яні церкви. Велика парафія св. Николая була поділена на дві частини — горішню і долішню. При парафії були церковні братства й сестрицтва та великий церковний хор.

Протягом 60 років у Нагуєвичах парохом був о. декан Михайло Єднакий. Він помер уже під час другої московської окупації. Бувши добрим слугою Божим, покійний о. дек. Єднакий не брав поза релігійними обов'язками чинної участи в українському національному житті, а радше виступав проти Товариства „Січ", читальні „Просвіти" й т. д. Свого часу він був активним москвофілом, як член Т-ва ім. Качковського.

Жидівські мешканці села мали свою власну малу конґреґацію і святиню, де сходились на молитву кожної суботи.

Культура

В давні часи в Нагуєвичах була 4-клясова школа, що містилась у малому будинку на середині села. Не всі діти могли вміститися в цій школі, тож деякі багатші вчились у сусідніх селах (Ясениці Сільній і ін.), а бідніші залишались неграмотними.

Щойно в 1933 році нагуєвичани збудували велику двоповерхову школу, в якій навчалось коло 400 дітей. Була це народна 7-клясова школа, яка існувала до 1939 року.

Найвидатнішою українською учителькою протягом кількох десятків років була Гонората Винницька. Довголітнім директором школи був українець, Корнило Камінський.

З приходом большевиків, шкільну систему замінено на нову. Народну школу перезвано на „неповно-середню школу". Тепер у селі Івана Франка є повна середня школа, в якій навчається 395 дітей. В учительському складі є також українці із східніх земель і поляки.

З місцевих людей дістали посади в школі згадана Г. Винницька, молода Винницька, Єднака, Хом'як, а директором школи став наш славний земляк Михайло Дрогобицький.

Під час німецької окупації учителював у школі Іван Франко, син Гриця Франка, братанича письменника Івана Франка.

В Нагуєвичах була багата бібліотека в читальні „Просвіти". Окрім цього було декілька підпільних кольпортерів — це вже під польською окупацією — що поширювали націоналістичні видання і пресу. Невелика кількість комуністів користувалась московською бібулою в українській мові — також нелегально.

Завдяки патріотичній організації Товариства „Січ", у Нагуєвичах збудовано в 1912 році читальню „Просвіти". Опісля зорганізувався тут гурток „Рідної Школи". Були теж аматорський театральний гурток, танцювальна група, хор і оркестра. Вплив усіх цих патріотичних організацій був надзвичайно великий. В Нагуєвичах дуже добре розвивалися дві філії кооперативи „Поступ" ім. Ів. Франка.

Матеріяльний стан

Господарств, що мали до 2-ох гектарів, було в Нагуєвичах 215, до 3-х гектарів — 165, до 5-х — 110, до 10-х — 45; парафіяльного поля було 54 гектари. Голови кількох безземельних родин були кваліфікованими робітниками в копальнях ропи і в державних лісах.

Будівництво

В давні часи хати в селі будували здебільша з дерева і вкривали соломою, званою китицями. Хати мали одну або дві кімнати і, так звані, сіни.

АКАДЕМІЯ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ В НЮ ЙОРКУ

26 травня 1962 року в Ню Йорку, в приміщенні УВАН у ЗДА, відбулась урочиста академія для вшанування пам'яті Семона Петлюри в 66-ту річницю його смерти. Академію організували Представництво Виконного Органу УНРади в ЗДА і Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці.

Академію відкрив генерал-хорунжий Аркадій Валійський, підкресливши, що славне ім'я Симона Петлюри сьогодні, через 36 років після його смерти, живе на Україні і серед українців у вільному світі.

З доповідлю виступив голова Представництва УНРади у ЗДА, д-р Євген Приходько. Доповідач яскраво висвітлив ставлення до Петлюри у світі сьогодні. З одного боку, Петлюра є об'єктом численних ворожих нападів; з другого боку, недавно видана книжка французького письменника жидівського походження, Алена Дероша, принесла західньому світові правду про Петлюру, багато досі малознаних фактів про Україну і об'єктивно висвітлила процес Шварцбарта.

Д-р Є. Приходько, подавши огляд пасквілів і нападів, що недавно з'явились у західньо - европейській та американській пресі і в телевізіях, ствердив, що вони інспіровані Москвою, яка обертає свою зброю проти Петлюри, як символа боротьби за українську державність. Українська еміграція активно протестує проти цих провокацій і чимало листів до редакції уже надруковано.

Українська ідея знаходить тепер на Заході прихильників. Канадський прем'єр Діфенбейкер порушив в Об'єднаних Націях проблему поневоленої України. В лютому 1962 року, член Французької Академії, Андре Франсуа Понсе надрукував у щоденнику „Фігаро" статтю про багатства України, її велику культуру, а одночасно поневолення під колоніяльним режимом Росії.

Доповідач зреферував книжку Алена Дероша „Вогонь і попіл" і процитував з неї ряд уривків, зокрема майстерні описи процесу Шварцбарта, які показали провокативний характер цього процесу. Книжка Алена Дероша має бути перекладена на інші европейські мови та широко розповсюджена і серед приятелів, і серед ворогів Симона Петлюри та Української Державности.

Д-р Приходько ствердив, що незалежно від злої опінії наших ворогів про Петлюру, саме життя і смерть Головного Отамана, з перспективи 36 років, розвіяли всі наклепи на нього і український народ, які вороги української державности намагалися створити навколо цієї історичної постаті.

Українська Нація добре знає і любить свого Симона Петлюру, а його заповіти для нас є цінним дороговказом у дальшій боротьбі за незалежну Україну.

Концерт, що відбувся після доповіді, був на високому рівні. Ганна Шерей проспівала пісню про Симона Петлюру, музика Івана Заяця і пісню про Дніпро, муз. І. Майбороди. Друга співачка — молода білорусинка Клавдія Ярошевич - Джілл виступила з білоруською народною піснею і двома оперовими аріями. Обом співачкам акомпаніювала Анта Тонітто; ця піяністка також виконала на роялі твори Бетговена, Ліста і Шопена. Наталя Пилипенко продеклямувала поему Л. Старицької - Черняхівської і прочитала уривок з статті Симона Петлюри, написаної з нагоди Дня Української Державности.

В зв'язку з вшануванням 36-ої річниці смерти Симона Петлюри, голова Музею-Архіву УВАН у ЗДА, проф. В. Міяковський, влаштував спеціяльну виставку. Показано оригінальні листи С. Петлюри, різні видання його творів, відозви ним підписані, фотографії і книжки та періодичні видання з матеріялами про Петлюру. Зокрема виставлено число „Свободи" з 27 травня 1926 року з повідомленням: „Симон Петлюра вбитий". Також виставлено багато матеріялів про відзначення річниць смерти Петлюри серед українців у різних країнах світу — у Манджурії (1933-35), в ДП таборах Німеччини (1946-49), в Шангхаї. Заля першого поверху будинку УВАН у ЗДА була святково прибрана за проєктом артиста - маляра С. Макаренка.

Л. Д.

Концерт Бориса Максимовича в Дітройті

Український Музичний Інститут в Дітройті не обмежує своєї діяльности до чисто педагогічної ділянки. Організуючи концерти українських мистців, дає чималий вклад у розвиток нашої рідної музичної культури. В цьому важливому завданні він мусить мати повну піддержку нашого громадянства, без якої успіх концерту не є можливий. Не треба підкреслювати, як важливим для кожного мистця є часте та постійне концертування. А треба вірити, що українська громада Дітройту повинна виповнити залю на 600 місць більше ніж на половину, як це було 15 квітня на концерті Бориса Максимовича в авдиторії університету Вейн, в якому наш піяніст, що ним ми можемо гордитися, є членом факультету. Не зважаючи на те, що не було широкої реклями, ім'я Максимовича притягнуло чимало американських музик.

Вже сама програма викликала подив у всіх ознайомлених з піяністичною літературою. А виконання дванадцяти етюд Шопена підряд, що мають хіба тільки одне спільне, виявлене в славнозвісному окресленні фон Буілова, що фортепіян вимагає швидкости гри, ставить для піяніста неабиякі вимоги.

І треба було подивляти цього вечора передачу різних настроїв кожної етюди зокрема з бравурністю, що задержувала віддих у слухача та веліла йому ширяти разом з виконавцем на крилах геніяльного романтика. Яке багатство барв і рефлексій! Зокрема належить вирізнити виконання двох етюд сучасного українського композитора Левка Ревуцького, що вповні стояли на висоті програми. Тут насувається думка, що добре було б подбати про спільне видання нашими передовими піяністами творів нашої фортепіянової літератури альбомом платівок та друком для їх популяризації.

Сила мистецької індивідуальности піяніста Максимовича безперечно в інтерпретації творів романтиків, у програмі виконано теж Шумана Токкату та Ліста Мефісто-Вальс. Вальдштайн — соната Бетговена, що склоняється в добу романтики, добре гармонізувала з цілістю програми.

Богдан Кушнір

● В Об'єднаній Арабській Республіці запальною актуальною справою є раптовий ріст населення. Живе там 27 мільйонів народу. За минулий рік те число зросло на 600.000, а до кінця цього року зросте на 800.000. Президент Гамаль Наccер поручав спершу рішучий закон про контролю над народинами, дякуючись, що надмірний приріст населення внеможливить господарську санацію, але тепер ніби захитався в цій справі.

Д-р ОЛЕГ ЗУЄВСЬКИЙ

Д-р Олег Зуєвський

У понеділок 21 травня на урочистому випускному акті Пенсильванійського університету видатний український поет і літературознавець Олег Зуєвський одержав ступінь доктора філософії, успішно захистивши докторську дисертацію на тему „Проблема українського мистецького перекладу".

З 1960 р. О. Зуєвський викладає окремі курси російської мови та літератури у Фордгемському університеті в Ню Йорку.

Олег Йосипович Зуєвський народився 17 лютого 1920 року в селі Хомутці Миргородського району на Полтавщині. Там у родині сільських учителів минули перші 11 років його життя. В 1932-1934 рр. Зуєвський жив у Лубнях, а пізніше в Мерефі та в Харкові. В 1938 р. О. Зуєвський закінчив у Харкові середню школу і пізніше вчився в Харківському інституті журналістики. Пізніше О. Зуєвський був студентом Українського Вільного Університету. З 1957 р. О. Зуєвський учився в Пенсильванійському університеті. В 1958 р. одержав ступінь мастера, а 21 травня цього року ступінь доктора філософії.

До приїзду до ЗДА О. Зуєвський працював як журналіст та перекладач української літератури.

Літературну діяльність О. Зуєвський розпочав в кінці 30-х рр. Року 1939 в березневому числі харківського „Літературного Журналу" з'явилася перша друкована поезія О. Зуєвського — вірш „У Кос-Аралі", присвячений Т. Шевченкові. З того часу оригінальні поезії та поетичні переклади Олега Зуєвського друкуються понад 22 роки в різних періодичних виданнях („Наше Життя", „Світання", „Україна і Світ", „Арка", „Нові Дні", „Київ", „Українська Літературна Газета" тощо). Крім того, вийшло дві збірки поезій — „Золоті Ворота" (1947) і „Під знаком Фенікса" (1948).

Літературна критика дала одностайну високу оцінку поетичної творчости Олега Зуєвського. Проф. В. Державин відзначив „аристократичну вишуканість лірики" О. Зуєвського. Гр. Шевчук констатував ріст поета і поступове удосконалення його поетичної майстерности. Проф. Ю. Шерех присвятив одному віршові Олега Зуєвського цілу статтю („Велика стаття про малий вірш", „Нові Дні", лютий, 1952). Аналізуючи поезію „Цей звід — це дерево", Юрій Шерех пише: „Вага невеличкого вірша Зуєвського для нашої поезії в тому, що це, скільки знаю, перше в нас адекватне відтворення типу сучасної поезії Заходу". Називаючи цей вірш „чистою або абсолютною поезією", Юрій Шерех ствердив, що стиль цього вірша „дає змогу відтворювати невловні стани душі".

Велике значення для розвитку поетичної діяльности Олега Зуєвського мала його широка ерудиція, глибоке і ґрунтовне знайомство з світовою літературою та з філософією, особливо німецькою, та пізніше захоплення творчістю Ґеорґе і Рільке.

Своїми мистецькими перекладами творів Рільке і Ґеорґе, а пізніше творів американської поетки Е. Дікінсон та сонетів В. Шекспіра О. Зуєвський збагатив українську літературу.

Олег Зуєвський як поет знайшов визнання і прихильну оцінку у письменників і критиків інших націй. Відома сучасна німецька поетка Е. Котмаєр переклала ряд поезій О. Зуєвського німецькою мовою. Прихильні згадки про творчість О. Зуєвського зустрічаємо в німецькому журналі „Вельт унд Ворт", в польському журналі „Культура" і в російському журналі „Современник" тощо.

Д-р Олег Зуєвський, не зважаючи на те, що йому доводиться тепер багато часу витратити на науково-педагогічну роботу, знаходить проте час і для поетичної творчости. Тепер він закінчує переклад збірки С. Ґеорґе „Рік Душі".

Крім того, працює над темою „Вивчення чужих літератур в Україні".

Олег Зуєвський є співавтор „Короткої граматики російської мови для американців". Він також є літературний редактор читанки з російської історії, географії та літератури.

Дисертація О. Зуєвського „Проблема українського мистецького перекладу" становить поважний науковий вклад. Автор подав докладну історію українського художнього перекладу, зокрема поетичного перекладу. Цей історичний огляд починається з Івана Котляревського і охоплює ряд авторів, що дали зразки мистецького перекладу на українську мову творів світового письменства. Особливе місце в цьому огляді приділено Кулішеві, Костомарову, Старицькому, Франкові, Лесі Українці, М. Зерову, М. Орестові, Ю. КлеНові, М. Рильському, І. Костецькому, Яр Славутичеві, С. Гординському та іншим.

Стимулом до виникнення цієї теми був перший повний переклад українською мовою сонетів Шекспіра Ігоря Костецького.

У своїй докторській дисертації — на підставі аналізи перекладів, зроблених різними перекладачами, О. Зуєвський приходить до висновку, що художній переклад являє собою своєрідний рід оригінальної поетичної творчости.

Треба сподіватися, що розвідка Олега Зуєвського буде видана окремою книжкою, і що вона не тільки матиме наукове значення, а й велике практичне значення для українських поетів, що працюють над перекладами поетичних творів іноземних авторів.

Від щирого серця побажаємо Олегові Зуєвському дальших успіхів у його науково-педагогічній діяльності та в поетичній творчості.

Петро Одарченко

На Союзівці відбувся з'їзд кол. учнів гімназії в Берхтесґадені

Союзівка. — Минулої суботи і неділі, 2 і 3-го червня відбувся тут З'їзд абсольвентів і колишніх учнів української гімназії в південній Баварії, в місті Берхтесґаден, що існувала від 1946 року до кінця 1950 року.

В З'їзді взяло участь 76 абсольвентів і кол. учнів з родинами та 8 учителів із ЗДА і Канади. З'їзд цей, що його улаштуванням і керуванням зайнявся окремий комітет абсольвентів і б. учнів під проводом абсольвентки тієї гімназії, п. Ольги Гладишовської - Савчук, тривав два дні. Офіційна частина З'їзду відбулася в суботу 2 червня. Вона складалася з трьох окремих частин: зібрання кол. учнів за окремими клясами (за станом кляс у 1946 році) під проводом своїх опікунів кляс, спільною конференцією Учительського Збору з клясовими війтами і увечері спільною вечерею. У бенкеті взяли участь, крім учителів і учнів, їхні родини, заповнюючи вщерть їдальню „Союзівки". Тостмайстром бенкету був абсольвент гімназії д-р Олег Федишин, який привітав присутніх учителів і учнів від організаційного комітету З'їзду. Від дирекції гімназії вітав присутніх кол. заступник директора і педагогічний керівник гімназії — проф. д-р В. Стецюк, а від Учительського Збору — проф. Зенон Зелений з Канади. Крім вище згаданих учителів взяли участь в бенкеті і промовляли ще такі професори: Михайло Васьків, Пилип Гайда, Оксана Ґенґало, Лідія Шляхтиченко, Надія Литаниенко, Михайло Чорнодольський. Від Управи табору „Орлик" у Берхтесґадені вітав З'їзд кол. його управитель — інж. О. Гладишовський. Під час бенкету відчитано письмовий привіт від директора гімназії — проф. Володимира Радзикевича, що тепер живе у Лейквуді, Огайо, який з огляду на віддаль не міг прибути на З'їзд. Відчитано привіти від інших неприсутніх членів Учительського Збору та багатьох учнів, що не могли взяти участи в З'їзді. Присутній на бенкеті, о. Набережний, чоловік п. Марти Фіцалович, кол. учениці гімназії в Берхтесґадені, відкрив спільну вечерю молитвою-піснею „Христос Воскрес" та поблагословив трапезу. Під час бенкету вітав З'їзд колишній приятель гімназійної молоді та член кол. спілки письменників у Берхтесґадені і відомий кожному учневі і учениці „спец в україністиці" — п. Іван Керницький. На закінчення бенкету відзначено окремими побажаннями і „многоліттям" 70-ий рік життя присутнього проф. Пилипа Гайди, якому молодь завдячує своє знання в німецькій і англійській мовах. Після вечері відбулася при звуках оркестри „Амор" спільна забава для учасників З'їзду і гостей. В неділю 3-го червня о. Набережний відправив спільну Службу Божу в намірені кол. учнів і учителів української гімназії в Берхтесґадені. До Служби Божої співав окремий хор учасників З'їзду. Спільним обідом у неділю по полудні закінчено З'їзд.

Короткі вістки

● **В Південній Кореї** арештовано наприкінці минулого тижня 41 осіб за змову проти теперішнього тамошнього військового правління. Більшість змовників це були нібито члени Демократичної партії, проти якої відбулась в травні мин. року військова революція. Змовники плянували переворот на 13 червня з тим, що від серпня ц. р. мав вернутись до влади цивільний уряд.

● **Майор Боб Вайт** в дні 1-го червня на своєму ракетному літаку злетів вгору на висоту 129,000 стіп із швидкістю 3,750 миль, випробовуючи, як ця машина злітатиме вниз.

● **Пентагон** потребує 650 тони гусячого і качачого пір'я, яке він закупить від Адміністрації Генеральної Служби, що має на складі 8,800,000 фунтів пір'я, що рівняється 4,000 тонн. 650 тони пір'я будуть випрані, запаковані у військові літаки та вислані до Арктики і до інших холодних районів, де вояки потребують пір'я до накриття.

● **1-го червня** президент Кеннеді підписав новий закон, який не має вимоги, щоб департамент оборони публікував список всіх оборонних фабрик, як це бувало давніше.

● **1-го червня** американське летунство випустило ще одного секретного сателіта з летунської бази Вандерберґ в Каліфорнії. Не знати, чи це сателіт погоди, чи розвідний, бо летунство не подало жадних ближчих відомостей про нього.

ПРОГОЛОШЕННЯ ПРОГРАМИ ПОБОРЮВАННЯ МОЛОДЕЧОЇ ЗЛОЧИННОСТИ В НЮ ЙОРКУ

Президент Джан Ф. Кеннеді проголошує в Білому Домі започаткування експериментальної програми для поборювання молодечої злочинности в одній із дільниць Ню Йорку. Посередині поруч Президента посадник міста Ню Йорку Роберт Ваґнер і зліва генеральний прокуратор ЗДА Роберт Кеннеді. Програма буде проведена протягом трьох років та коштуватиме $4.2 мільйона долярів річно.

ВІСТІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА

ГРОШОВІ Й ІНШІ ПОЖЕРТВИ

1

Розуміючи вагу української вільної науки у вільному світі, та оцінюючи належно працю Наукового Товариства ім. Шевченка у ділянці науки і культури, українське громадянство, зокрема українські установи та організації, зложили такі пожертви на НТШ, з нагоди Свят Різдва і Воскресення:

Суму $512: зложив один добродій зі стейту Ню Йорк, який не бажає оголошення його імени.

Суми $400: проф. д-р П. К. Ковалів, Вашинґтон.

$250: Михайло Юрковський, Ню Йорк.

$200: д-р П. Дзяд, Толідо.

$145: Товариство Українських Інженерів Америки, Централя Ню Йорк. (Крім того пожертвували окремі датки Відділи ТУІА; їх пожертви є подані понижче).

$110: п. Й. Волк, Трамбул.

По $100: Їх Екцеленція ВПР. Митрополит Максим Германюк, Вінніпеґ (на видання Збірника, присвяченого Митр. Сліпому), Українське Лікарське Товариство Америки, Ню Йорк, п. В. Л. Кий, Честер, Об'єднаний Комітет Ню Йорк, д-р Галина Врецьона - Біленька, Бей Шор, д-р М. Фішер - Слиж, Кентакі, д-р С. Парфанович, Лепір, д-р С. Тимків, Салісбирі, д-р М. Диміцький, Філядельфія.

$100: Їх Експ. Єп. Йосиф Шмондюк, Стемфорд, (на видання Збірника у честь Митр. Сліпого).

По $75: Тов. Самопоміч, Нюарк, д-р Н. Гнатчук, Лямбертсвилл.

$55: д-р М. Дейчаківський, Клівленд.

По $50: проф. д-р Ю. Мачук, Філядельфія, проф. д-р Л. Зафійовська, Ню Йорк, д-р О. Любчак, Віговкен, д-р Е. Стецьків, Тонаванда, адв. Дж. Панчук, Беттл Крік, п. П. Чубатий, Нюрнберґ, Тов. Самопоміч, Клівленд, Технологічний Інститут, Рочестер, Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ Дітройт, сотн. М. Гречило, Мілвокі, д-р Я. Рожанковський, Віговкен, д-р В. Шкільник, Клівленд, д-р В. Лазорко, Ванкувер, д-р І. Грибик, Дітройт, д-р Ю. Тершаковець, Маямі, д-р Н. Пелехович - Гайворонська, Форест Гилл, Н. Й., д-р Д. Фаріон, Парма.

$40: адв. О. Е. Майлс - Малицький, Клівленд.

$32: д-р І. Карапінка, Ірвінґтон.

По $30: д-р В. Онуферко, Джерзи Сіті, п. Н. Угера, Клівленд, д-р Р. Мороз, Сентрал Айслип, д-р В. Кіналь, Йонкерс, пп. Саноцькі - Кучерські, Вруклин, п. П. Грицак, Кренфорд.

По $25: Український Робітничий Союз, Скрентон, д-р В. Сайкевич, Маттесон, д-р Р. Стеткевич, Лорейн, д-р М. Логаза, Сиракюз, д-р С. Перейма, Трой, д-р А. Хлистун, Вилкес Барр, д-р Р. П. Смик, Ковл Сіті, д-р С. Ничай, Джерзи Сіті, Об'єднаний Комітет, Вест Пенсилвенія, д-р В. Шебунчак, Блумфилд, п. О. Білоґан, Іст Оріндж, д-р Т. Парфанович, Боффало, п. А. Блащук, Дітройт, д-р Р. Карбівник, Філядельфія, Предс. „Української Народної Помочі" адв. Дж. Демер, Клівленд, д-р інж. Р. В. Шехович, Пакістан, Українське Національне Об'єднання, Дітройт, д-р В. Левицький, Клівленд, д-р Я. Войнаровський, Шикаґо, д-р Б. Ґарбовський, Ютіка, д-р Г. Трігос, Сінейке, д-р Т. Артемович, Рочестер, д-р Е. Стецьків, Тонаванда.

Менші суми пожертвували численні інші ВШ. ПП. Жертводавці. Всім тим, які матеріяльною допомогою піддержують нашу наукову установу, Управа НТШ складає найщирішу подяку.

2

Крім грошевої допомоги, численні прихильники і меценати української вільної науки, пожертвували у звітному періоді, цілі книгозбірні або поодинокі книжки та видання, як також архіви — фільми, награння на плитах тощо — для НТШ:

Д-р Борис Лотоцький де Веліґост, Ню Йорк, пожертвував повний архів та бібліотеку кн. Івана з Токар Токаржевського-Карашевича, Лондон.

Інші жертводавці: пп. А. Маланчук, Ню Гейвен, Т. Семаківський, Агвані, Р. Пристай, Рочестер, д-р Ю. Фединський, Блюмінґтон, Т. Романишин, Торонто, пані Олена Падучак, Параґвай, д-р В. і д-р Ю. Трухлі, Шикаґо і Ню Йорк, д-р Л. Р. Лепкий, Бронкс, Т. Ільницький, Емблер, д-р Я. Гриневич, Ню Йорк, інж. Р. Білинський, Ню Йорк, С. Цимбала, Бруклин.

Для почесної галереї визначних членів НТШ пожертвували дальші портрети — у звітному періоді:

Д-р Борис Лотоцький де Веліґост, Ню Йорк — портрет проф. д-ра О. Лотоцького, пані Ірина Шухевич, Ню Йорк — портрет Митр. Йосифа Сліпого.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЧЕРВНЯ 1962:

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, в год. 8:00 веч., в Січовій залі. На Зборах буде звіт делегатів із Конвенції УНСоюзу. — Ю. Варанок, секр.

СУБОТА, 9-го ЧЕРВНЯ 1962:

АМСТЕРДАМ, Н. Й. — Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 266, в Горожанському Клюбі, при 3-6 Телер вул., в год. 7:30 вечером. Управа просить членів громадно вислухати звітів делегатів із 25-ої Конвенції УНСоюзу. Крім цього, є й інші справи до вирішення. — В. Труфин, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, в год. 8:00 веч., в УНДомі, при 92-96 Фліт вул і Окланд Еве. — Ф. Савчук, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Піврічні Збори Т-ва „Дарахівщина", Відд. 275, в год. 7:00 веч., в церковній залі, при Greene & Sussex Sts. Проситься членів прибути на Збори, вирівняти залеглості та послухати звітів з фінансів і делегата із 25-ої Конвенції УНСоюзу. — В. Юрків, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Піврічні Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, в год. 7:30 вечером, при 675 So. 19th Street. Запрошується всіх членів на Збори, є важливі справи до полагодження. — М. Дж. Юров, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Відд. 204, в год. 7:00 веч., в залі УНДому, при 140 2-га Еве., заля ч. 25. — В. Гусій, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, в год. 7:00 веч., в залі Укр. Дем. Клюбу, при 2376 Грейлінг вул. Проситься всіх членкинь і членів прибути на Збори, щоб вислухати звітів делегатів із Конвенції УНСоюзу. — Управа.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, в год. 7:30 веч., в парохіяльній залі, при 60 вул. і Полайна. На Зборах буде звіт делегатів із Конвенції УНСоюзу. — Г. Гарасим, секретар.

Посмертні згадки

Єва ЗИМАН — членка Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270 УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., упокоїлася в Бозі в дні 25-го квітня 1962 р., на 36-му році життя. Покійна народилася в Глухові, пов. Ковно, Україна. Покійна полишила у великому смутку чоловіка Лєвка, 3 доні: Марію, Олю і Анастасію, а в Краю полишила маму, братів і сестри. Похорон відбувся 28-го квітня ц. р., при великій кількості Родини, Приятелів та Членів Б-ва, з пох. заведення І. Ковальчика, до церкви св. ап. Петра і Павла, а далі на цвинтар св. Імени Хреста в Арлінґтоні, Н. Дж. — Вічна Їй Пам'ять!

М. Варан, секр.

Дмитро СОВА — член Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 132 УНСоюзу в Мек Кіспорт, Па., помер несподівано на серцевий удар в дні 14-го квітня 1962 р. Покійний прожив 80 р. Народився 1881 р. в с. Чейшин, повіт Лісько, Зах. Україна. Був одним із піонерів церковного і громадського життя міста МекКіспорт. В союзовій праці займав різні пости урядника, а до УНСоюзу ставився з великою любов'ю і пошаною. Покійний полишив у смутку дружину Емілію, 5 синів: Юрка, Олексу, Григорія, Івана й Павла, доньку Марію та 9 внуків. Похорон відбувся 19 квітня ц. р., з пох. заведення до української кат. церкви св. І. Хрестителя, а опісля на парохіяльний цвинтар. — Вічна Йому Пам'ять!

Управа

Тарзан, ч. 4850. Приятель чи ворог?

Інстинктовно діючи, Тарзан вирішив звільнити лева і зблизився до заплутаного клубка галузів.

Він використав кожну унцію своєї сили, щоб відсунути дерево, і лев виліз з-під нього...

Але тепер Тарзан напружив всю свою чуйність, бо перед ним був Нума. Чи він знайде в ньому приятеля... Чи болем роздрасненого напасника?